

Wiadomości

2022-11-30

Stanowisko ETSC w sprawie przeglądu systemów wydawania praw jazdy w krajach UE

Komisja Europejska przygotowuje obecnie gruntowną zmianę unijnej Dyrektywy dotyczącej praw jazdy (2006/126). Głównym celem zmiany przepisów jest zapewnienie bezpieczeństwa ruchu drogowego w Unii Europejskiej, w tym przyczynianie się do realizacji „Wizji Zero” oraz zmniejszenie liczby śmiertelnych ofiar wypadków drogowych i ciężkich obrażeń o 50% do 2030 r. Ramy prawne mają również ułatwiać swobodę przemieszczania się w ramach Unii Europejskiej.

18 844 osób straciło życie w ruchu drogowym w UE w 2020 r. Według szacunków Komisji Europejskiej, co tydzień w UE na drogach ginie średnio 100 młodych ludzi, a setki innych jest ciężko rannych.

Zmiany w zasadach nadawania uprawnień kierowcom mogą pomóc w zapobieganiu wielu z tych zgonów i obrażeń.

W lutym 2022 roku został opublikowany i poddany konsultacjom społecznym raport oceniający Dyrektywę (COMMISSION STAFF WORKING DOCUMENT EVALUATION of the Directive 2006/126/EC of the European Parliament and of the Council of 20 december 2006 on driving licences {SWD(2022)}. Raport zawiera również ocenę systemów szkolenia kandydatów na kierowców w krajach Unii Europejskiej oraz zalecenia co do krajowych systemów szkolenia i egzaminowania kandydatów na kierowców, jak również stworzenia europejskich wytycznych w zakresie okresów próbnych w celu poprawy doświadczenia i świadomości ryzyka początkujących kierowców.

Rekomendacje zawarte w Dokumencie ewaluacyjnym dotyczą następujących obszarów:

1. Okres próbny dla młodych kierowców po uzyskaniu prawa jazdy
2. Zero tolerancji dla alkoholu i stosowania leków w okresie próbnym
3. Minimalne standardy dotyczące szkolenia i egzaminowania
 - Nowe programy szkolenia i testowania kandydatów na kierowców
 - Standardy jakości szkoleń
 - Minimalne standardy dotyczące egzaminowania kandydatów na kierowców
 - Doszkalanie kierowców

1. Standardy kwalifikacji dla instruktorów i egzaminatorów
2. Skuteczne badania lekarskie kandydatów na kierowców i kierowców
3. Programy reedukacyjne dla kierowców naruszających przepisy ruchu drogowego
4. Działania w odniesieniu do kierowców zatrzymanych za jazdę pod wpływem alkoholu (np. blokady alkoholowe)
5. Wiek minimalny uzyskania prawa jazdy
6. Wzajemne uznawanie kar niefinansowych przez poszczególne kraje UE (punkty karne, zatrzymanie prawa jazdy...)
7. Szkolenie wszystkich kierowców zawodowych

Europejska Rada ds. Transportu w swoim raporcie odnosi się do proponowanych zaleceń. Szczególny nacisk położony jest na stopniowe uzyskiwanie uprawnień przez młodych kierowców.

Wprowadzenie systemu stopniowego wydawania praw jazdy (GDL) jest najskuteczniejszym sposobem zmniejszenia ryzyka kolizji na drogach dla początkujących kierowców w każdym wieku, ale największe korzyści odnoszą młodzi kierowcy⁶. Zmiana dyrektywy w sprawie praw jazdy wprowadza zapisy zachęcające do wprowadzenia przez większą liczbę państw członkowskich systemu GDL. Stopniowe prawa jazdy (GDL) składają się z kilku części: etapu nauki przed uzyskaniem prawa jazdy, etapu prawa jazdy na próbę z ograniczeniami oraz etapu prawa jazdy dla początkujących. Mają one zastosowanie przede wszystkim w odniesieniu do braku doświadczenia młodych kierowców, ale również w odniesieniu do podejmowania ryzykownych zachowań, które są związane z wiekiem kierowców.

Badania ewaluacyjne prowadzone w różnych krajach pokazały, że im dłuższe są minimalne okresy nauki (w tym jazdy z osobą towarzyszącą) i im więcej jest ograniczeń w okresie próbnym, tym skuteczniejszy jest system szkolenia. Obecnie 18 krajów UE ma okres próbny.

Niektóre państwa członkowskie zezwalają młodym ludziom na rozpoczęcie nauki we wcześniejszym wieku niż normalnie, pod warunkiem, że podczas szkolenia przejdą określoną liczbę zajęć oraz będą jeździć tylko z osobą towarzyszącą do osiągnięcia określonego wieku. Jazda w towarzystwie doświadczonego kierowcy umożliwia uczącym się ćwiczenie i wzmacnianie umiejętności nabyte podczas formalnego szkolenia oraz zdobywać cenne doświadczenie w ruchu drogowym w warunkach mniejszego ryzyka, przejeżdżając wiele kilometrów po różnych trasach w różnych warunkach drogowych i atmosferycznych. Jak pokazały badania osoby uczące się w tym systemie mają wyższy wskaźnik zdawalności na egzaminach i są bezpieczniejszymi kierowcami po uzyskaniu prawa jazdy.

Więcej informacji pod linkiem: [>>> >>](#)